

Nasjonaltidende
Deponeringsverket

ANTON JUEL
313 - 25

Grenland Friteater.FLUKTEN

Ingen veg hjem

Han har sittet inne noen ganger nå, for denne smuglingen. Han lovet fengselsdirektøren at han ikke skulle komme tilbake, men han kom tilbake. Det har gått en stund, men nå går det ikke lenger. Nå er han tatt igjen og skal transporteres til hjembyen og paraderes opp gjennom gatene til spott og spe. Det skal bare ikke skje. Han skal ut av det, på en eller annen måte. Han skal reise seg igjen.

Så bærer det i veg på flukt - hele tiden med angsten i blodet og politiet i hælene. Vegene fører ned gjennom underverdenens kullfyrte kneiper og opp gjennom borgerlighetens stivpyntede salonger. Det går bra, det går med liv og lyst, det går så det griner helt til det ikke går lenger. Til slutt går det både nord og ned.

Han faller, men han reiser seg igjen. Han faller for fristelsen, han faller for kvinner, han faller i god jord, han faller for eget grep, han faller for tabber så grove at ingen anger lenger er mulig. Han faller i fisk, bokstavelig talt.

Men det er ingen veg hjem...

Tor Arne Ursin

Den oransje regnfrakken

Det begynte som en vill dobbel-ide: en internasjonal teaterfestival i industribyen og en røverhistorie om hardkokte smuglere basert på Arthur Omres roman. En sommernattsdrøm med Smuglere på repertoaret ble et vendepunkt for Grenland Friteater i 1995. Vi så nye muligheter åpne seg, publikum oppdaget nye muligheter hos oss. Tretten år seinere er en hel del forandret; store deler av den gamle industrien er borte, kunst og kultur er vokst fram som en naturlig og vesentlig del av distriktets profil, Grenland Friteater er blitt et bærekraftig friteater (bemerkelsesverdig mange hjelpere/statister fra 95 livnærer seg i dag av teater) og publikums interesse for ymse scenekunst har aldri vært større.

Det var virkelig en opplevelse å være med på den første versjonen av Smuglere langs Sjøfartsmuseets smug og brygger. Innerst inne tror jeg vi hele tida har visst at en eller annen gang skulle vi ta tak i dette materialet igjen.

Noen prosjekter bærer i seg kimen til det neste uten at det engang trenger å bli uttalt.

Flukten stod på vent i bokhylla og lyste. Nå har vi tatt den ned og brettet den ut under åpen himmel, og igjen er det Tor Arne som trekker i trådene.

- Aldri blir jeg så dumsnill at jeg gir ut min egen selvbiografi, sa Omre engang. Den romanen vil bli for beveget. Journalisten spør om det ikke er mye selvbiografisk materiale i bøkene hans. - Jo, særlig i Flukten og Smuglere, men pyntet på. Sannheten er mye verre, gudbevaremegvel! Men en legger seg jo nødvendig helt bar.

Helt personlig vil jeg gjerne få legge til: det var faren min Hans Jørgen som gjorde Tor Arne og meg oppmerksom på Arthur Omres bøker, han var en ihuga samler av Omres førsteutgaver. Da vi satte opp Smuglere i 95 husker jeg at Hans Jørgen overvar premieren i en romslig oransje regnfrakk (høljregnet satte inn akkurat i det siste replikk var levert). Det var også den siste GF-forestillingen han fikk med seg, han døde i september samme år. Jeg glemmer aldri den regnfrakken.

Lars Vik

Arthur Omre

Arthur Omre (født Ole Arthur Antonisen) (født 17. desember 1887 i Brunlanes, død 16. august 1967 i Porsgrunn) var en norsk forfatter, mest kjent for den delvis selvopplevde Smuglere fra 1935 og oppfølgeren Flukten fra 1936, som begge introduserte nye tema i norsk litteratur.

Omre tok middelskoleeksamen i 1904 og prøvde seg så som sjømann. Han tok eksamen ved Horten tekniske skole i 1908. Han arbeidet på Rjukan, i Tyskland, i New York og så fire år i Cleveland, Ohio. Han kom hjem til Norge 1914, og fikk jobb ved Thunes Mekaniske Værksted i Kristiania. Han giftet seg året etter og startet eget entreprenørfirma. Han gikk konkurs i 1922, noe som innledet 12 års kriminell karriere.

Omre fikk flere dommer; for smugling, vold mot politiet, svindel og tyveri. I 1933 ble han separert, og foreldrene

tok et annet etternavn for å markere distanse til sønnens liv.

I 1935 slapp han ut av fengsel etter halvannet år. Han debuterte samme år med Smuglere (basert på egen erfaring med brennevinsforbudet), som har blitt en moderne klassiker.

Olav Solvang skriver: *Smuglere er ein roman med stort tempo. Her er spenning og driv frå første til siste side, og det dreiar seg ikkje berre om kor lenge hovudpersonen skal greie å halde seg utanfor fengselsmurane, men korleis det skal gå med han som menneske. Det siste ligg meir eller mindre mellom linjene. Romanar som Smuglere og Flukten kan kallast "hardkokte" romanar i Hemingway-stilen, sjølv om Omre sa at han aldri hadde lese eit ord av Hemingway.*

Fire av Omres bøker er filmet:

Ukjent mann, 1951, i Astrid Henning-Jensens regi, etter romanen *Flukten*.

Flukt fra paradiset, 1953, i Toralf Sandøs regi, etter novellen med samme navn.

Skjær i sjøen, 1965, i Knut Andersens regi etter novellen *Sensommer*.

Smuglere, 1968, i Rolf Clemens' regi, etter romanen med samme navn.

Omre har også arbeidet som oversetter, blant annet av bøkene til Ernest Hemingway og John Steinbeck.

Blant Omres beste verk må regnes den klassiske novellen *Ål i karri*, som er en gjenganger i novelleantologier. I novellen oppsøker en bedratt ektemann sin kones elsker, for å skade eller drepe ham.

Underveis i samtalen mellom de to skjer en vending som fører til at de to blir venner, og morgenen etter ror de ut for å tømme ålerusene.

Omre fikk Gyldendals legat i 1938. Han ble portrettert av Jakob Weidemann i 1950.

Wikipedia

Paradiset, Oslo 1925

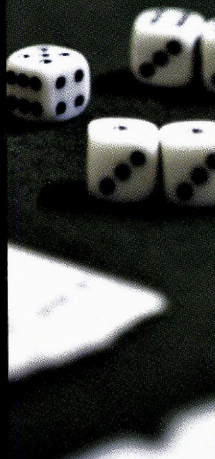

Fritt etter Arthur Omres roman
fra 1936.

Produsert av Grenland Friteater
i samarbeid med Horten kommune.

Manus og regi: Tor Arne Ursin
Musikk: Guttorm Guttormsen
Scenografi: Hans Georg Andersen og
Kjersti Posti Høgli
Kostymer: Guro Dale
Lysdesign: Jean-Vincent Kerebel
Produksjonsleder: Mari Movold
Scenemester: Trym Sigurdsen
Dramaturg: Jesper Halle
Lyd: Erlend Stein
Lystekniker: Agnar Ribe
Rigg/teknisk: Norstein Aniksdal
Rigg/teknisk: Hans Petter Henriksen
Rigg/teknisk: José Maria Lopez
Rigg/teknisk: Einar Ottestad
Søm: Unni Bang Andersen
Frisør: Stine Bolstad
Catering: Tulla og Ett Fedd
Publikumsamfier: Magne Strand fra
Grenland Group
Bilmekaniker: Jan Fagervold
Foto: Dag Jenssen

Chevrolet lastebil 1928 lånes ut av Dag
Holmer og føres av Eivind Mørch. Ford
A 1930 eies og føres av Håkon Schjager.
Overland 1931 eies og føres av Franck
Fredriksen. Dalen lånes ut av Arnold
Nomme. Damfoss eies og føres av Klaus
Tangen, og koggen lånes ut av Torunn
Thomassen.

Premiere Sjøfartsmuseet,
Porsgrunn tirsdag 10. juni.

Premiere Marinemuseet,
Horten søndag 29. juni.

Aktører:

Lars Vik: Anton Juel - smugler,
alias Karl Berg, fiskehandler
Kjersti Posti Høgli: Frøken Unstad
Frank Lie: Jansen og Lensmannsbetjent Sylte
Vibeke Lie: Klara, hans kone og Frøken Bertelsen
Silje Elde: Anna
Olav Hanto: Oskar, Postmester Børve og
politikonstabel
Even Bolstad: Josefsen og politikonstabel
Anders Restad: Nesse og en stirrende mann
Stian Sandersen: En spiller, en sanger, en skipper

Andre medvirkende:

Are A. Aasen (en falskner, en ung mann, en
politiinspektør), Bjørn Tore Moen, Eivind Mørch og
Svein Holt (fanter og fiskere) Christian Asdahl (sønnen
og en ung gutt), Kittil B Berg (en arbeider, en
spiller, en fisker), Stein R. Bjerkely (en melkemann,
en prest) Tone Nilsen (en utsvevende dame og en
prestefrue), Karla Ausland Bjerkely og Amalie Ausland
Bjerkely (melkemannens og prestens barn) Cathrine
Hovland (Lily, en utsvevende dame, en sangerinne og en
sladrekjerring), Ida Holte Lid (en sykepleierske, en
utsvevende dame og en serveringsjente) Sigurd Nøstberg
Hovd (en ung mann), Vigdis Nøstberg Hovd (en ung
jente og en serveringsjente) og Tulla (nabokjerring og
sladrekjerring)

Orkesteret:

Guttorm Guttormsen, saksofon, klarinett
Vidar Ytre-Arne, fiolin
Oddbjørn Aase, trekkspill, m.m.
Sangere: Cathrine Hovland, Silje Elde, Stian Sandersen

Produsent: Hans Petter Eliassen

Arrangør Porsgrunn: Porsgrunn Internasjonale
Teaterfestival

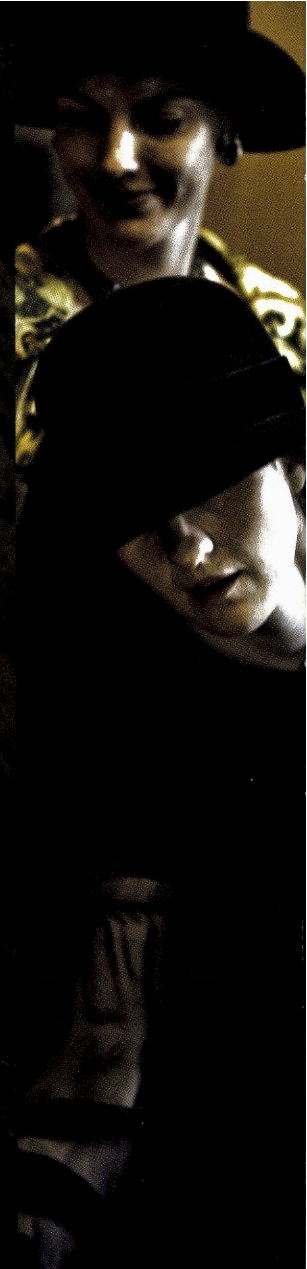
Pausesuppa

Kafé Påfyll er et tilbud til personer med psykiske helseproblemer som ønsker å være i aktivitet, treffe andre mennesker og prøve ut egen arbeidsevne. Kafeen som ligger i Jernbanegata, er en av avdelingene i Keops kurs- og arbeidssenter, Porsgrunn kommune

Bestillingen av suppe, rundstykker og kaffe til "Flukten" har vært en spennende utfordring for Keops kurs- og arbeidssenter. Oppgaven har krevd innsats, ikke bare fra kafeens ansatte og deltakere på arbeidstrening, men også fra ansatte og deltakere i de andre Keops-avdelingene. Det har vært en fin periode preget av samhold, engasjement, supperåd og godt humør.

Under Flukten tilbys indonesisk rekesuppe/ grønnsakssuppe og rundstykker, laget på storkjøkkenet til Vallermyrene Rideanlegg. Fornøyd suppeprodusent uttaler: "Det gir en god følelse av samhörighet for både ansatte og deltakere å stå sammen om en slik oppgave. Nå ser vi frem til å servere suppen og være en del av en flott PIT-forestilling".

www.keopsorsgrunn.no

Sjøfartsmuseet i Porsgrunn

Elven er livsnerven i Porsgrunns og distriktets historie og sjøfarten har vært avgjørende for bosetting, bydannelse, handel og industri.

Sjøfartsmuseet i Porsgrunn ligger på Tollbodøya som fikk navn etter Den Kongelige Toldbod, anlagt her i 1651.

På øya og den nedre delen kalt Frednes, er det gjennom århundreder blitt bygd skuter og vært opplagsplasser til trelastutskipping. Sjøfartsmuseet er som en Gamleby med hus og sjøboder fra 1700- og 1800-tallet. Utstillingene favner "Skomvær" av Porsgrunn og seilskutetiden, skipsmodeller, damp- og motorskip, statsminister Gunnar Knudsens rederikontor, Porsgrund Mek. Værksted og bygging av "Porsgrunnsbåter", Reims styremaskin, rederivirksomhet m.m.

Ved bryggen ligger slepebåten Hans Martin, bygd med "Bunden op" på Porsgrund Cementstøperi i 1917 i jernarmert betong, der denne revolusjonerende metoden ble utviklet og realisert, dengang en verdenssensasjon innen skipsbyggingen.

www.telemark.museum.no

Flukten på PIT

PIT

PORSGRUNN
INTERNASJONALE
TEATERFESTIVAL
pit.no

Flukten spilles under Porsgunn Internasjonale Teaterfestival - PIT 2008. Festivalen arrangeres for 14.gang i tidsrommet 13.- 19.juni.

250 artister fra 15 land setter byen ved elva på hodet. Årets festivalprogram, består av 44 forestillinger i hovedprogrammet og

over 150 opptredener i festivalgata. Her presenteres både premierer og internasjonale gjestespill, hvorav flere for første gang i Norge.

Billetter/info:

www.pit.no/

tlf. 35 55 66 88

STEDSANS/den store by:vandringen IV

arrangeres i tidsrommet 2 - 6.september.
Bill. på Capri. tlf. 35 55 23 96

HORTEN 150 ÅR
1858 - 2008

Flukten er produsert i samarbeid med Horten kommune i forbindelse med byens 150 års jubileum

Stor takk til:

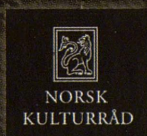
Porsgrunn kommune, Bydrift v/Kjell Myren,
Petter Olsrød
Porsgrunn Historielag
Vegtrafikksentralen v/Jan Vidar Myrland
Skien kommune, Bydrift v/Terje Grønhaug
Telemark Museum
Arnold Nomme
Bamble kommune, Kulturetaten v/ Brit Storberget
Havnevesenet v/Gunnar Egeland
Håkon Schjager
Franck Fredriksen
Moratel
Fjordfisk a/s, Utgårdskilen, 1684 Vesterøy
Klaus Tangen
Torunn Thommasen
Grenen Digitaltrykkeri
Porsgrunn min by v/Lars Iver Larsen
Skrot Tor
Petter Flåteli, smed
Garmann Skjæveland og Åge Frisak
Grenland Group
Velvillige naboer i Tollbugata

 Belco.no **DOWN TOWN**

en særlig takk til:

Rettighetshaver Sigrid Omre Kjosbakken
Sjøfartsmuseet i Porsgrunn
Kafé Påfyll
Teater Ibsen
Dag Haddal / en hjelpende hånd

Flukten 2008 er støttet av Norsk Kulturråd,
Porsgrunn Kommune og Telemark Fylkeskommune

Depotbiblioteket

Flukten

09sd06251

Grenland Friteater
Huken 3D
3921 Porsgrunn

www.grenlandfriteater.com

Generalsponsor:

GRENLAND GROUP

